

Sobota 7. září

**29. setkání
občanů
ve Svojsčicích**

**Od 10 do 16 hodin
kulturní program
a mítink**

KRAJÁNEK

› Jičínsko › Rychnovsko › Náchodsko
› Trutnovsko › Královéhradecko

Měsíčník z Královéhradeckého kraje › ročník 20 › číslo 7-8 › červenec-srpen 2019 › cena 5 Kč

Při Europacampu 2019 uspořádala SFEL-R plavbu po Labi.

FOTO – Alena KANKOVA

EUROPACAMP 2019 S PLAVBOU PO LABI

Na přelomu května a června se uskutečnil další ročník Europacampu, v pořadí již 29. Pořadatelství se tentokrát ujal Ústecký krajský výbor KSČM. Za místo setkání určil město ve Šluknovském výběžku – Rumburk. Královéhradeckou krajskou organizaci zastupovalo čtrnáct soudruhů a soudružek, jak už se pomalu stává tradicí, z jičínského regionu. Z ostatních částí našeho kraje tuto mezinárodní akci nepodpořil bohužel nikdo, přestože pořadatelé, tedy Ústecký krajský výbor a SFEL-R, připravili opravdu bohatý program.

Ve čtvrtek, když už byli všichni účastníci ubytovaní, jsme se sešli u ohně. Chtěl jsem původně napsat u táborového, protože se u něho zpívalo a hrálo na harmoniku či kytaru. Jenomže se také opékaly buřty a špekáčky, a to se k táborovému ohni nepatří. Alespoň v našem letním táboře to tak dodržujeme, že oheň je buď užitkový s těmi buřtíky, anebo slavnostní, táborový s kytarou... Prostě čtvrteční podvečer a večer byl ve znamení ohně, příjemného posezení s hudbou a ochutnávek různých laskomin, ať už podávaných v pevném nebo tekutém stavu.

Ti, co stihli alespoň na chvíli ulehnout, se divili, jak je ta první noc v Rumburku nebezpečně krátká. Časný budíček, rychle na snídani, protože už v osm hodin budou přistaveny autobusy. Tedy tak zněla večerní instrukce. Budíček i snídaneň proběhly, autobus dorazil, žel jenom jeden. Chybíčka se

vloudila u dopravce, který odeslal dva autobusy o den dřív a náhradní pro dnešek už byl pouze jeden. Cestu jsme přežili všichni bez úhony. Někteří sice ve stoje nebo vsedě na vstupních schodech, ale ta hodina v autobusu se přečkat nechala. A pak už si všichni užívali plavbu po Labi z Ústí až za Litoměřice. Asi bychom dopluli ještě dál, jenomže jsme za Litoměřicemi museli otačet, abychom se včas vrátili zpět do Rumburku, kde nás čekal další program. Ale to předbívám...

Mimo účastníků Europacampu se nalodili i další zájemci o plavbu, zejména z Ústecka, takže nás plulo kolem sto šedesátí! Po pár minutách plavby nás ukotvili v prý největším zdymadle na Labi pod hradem Střekov. Takže jsme nejprve s úžasem sledovali

Pokračování na str. 2

››› Slovo předsedkyně KhKV KSČM

BUDEME ROZHODOVAT O SMĚŘOVÁNÍ STRANY

V měsících září až listopadu budou konány výroční členské schůze, v provinci a lednu budou následovat okresní a krajské konference. Vše vyvrcholí 18. až 19. dubna XI. sjezdem v Brně. Na něm budeme schvalovat důležité dokumenty, především program strany, kterým se budeme řídit v dalších letech.

Co očekáváme od nového směřování strany? Měli bychom být ostrými kritiky současného systému. Chceme, aby ve společnosti byl člověk více než peníze a zisk. Musíme se vrátit ke kořenům komunistického hnutí, přesvědčit lidi, že jiné řešení je možné. Nesmíme pro krátkodobé cíle opustit cíl strategický, kterým stále zůstává sociálně spravedlivá společnost, socialismus. Náš cíl je dlouhodobý, může trvat desítky let, než společnost opět prozře. Představa spravedlivé společnosti a snaha o její uskutečnění je v lidských dějinách dlouhodobá, jen podmínky pro realizaci nejsou vždy příznivé. Kladenským programem jsme se řídili tři desítky let. Nastala doba, abychom se zamysleli nad dalším vývojem společnosti a cestami změny ve prospěch pracujících. Potřebujeme, aby programové myšlenky byly vyjádřeny i v krátkodobém programu srozumitelně. Dnešní rychlá doba si žádá jednoduchost až heslovitost, nelze však opomíjet přesnost a návaznost na myšlenky marxismu. Možná výsledky úsilí nesklidíme okamžitě, ale pro budoucí generace je třeba usilovat o dobré podmínky pro jejich život ve zdravé společnosti a krajině. Jsme povinni prosazovat pokrok ve světě práce i ve vztazích mezi národy. Historie nám potvrzuje, že marxistický výklad světa je objektivní a z něho není třeba ustupovat.

Věra ŽÍŽKOVÁ

EUROPACAMP 2019 S PLAVBOU PO LABI

➔ *Dokončení ze str. 1*

hrad na skále nad našimi hlavami a potom, jak se pomalu s lodí zvedáme, abychom přibližně po půl hodině mohli pokračovat v plavbě proti proudu řeky. Na lodi jsme si mohli dopřávat občerstvení dle libosti, a hlavně informací o řece a místech, kterými proplouváme.

Proto dnes už vím, kde je na Labi Porta Bohemica, proč je Žemosecké víno tak užívané a jak ho lze pěstovat na skalách kolem řeky. Od doprovázejícího „starého říčního vlka“ přicházely stále nové a nové informace v českém nebo německém jazyce. Po Labi jsme se plavili více než osm hodin. Stále bylo co obdivovat. Opravdu krásný zážitek. Krásně prožitý páteční den jsme zakončili tanečním večerem. Kapela pěla

písně v naší mateřštině i v jazyce německém a než jsme se nadáli, byl čas jít spát.

Sobota se stala dnem výměny... Hned po snídani jsme si prošli nabídky všech zúčastněných levicových stran od Die Linke po KSČM. Propagační materiály doplní knihovničky v základních či okresních organizacích nebo budou použity k propagaci levicových stran v Čechách, Slovensku i v Německu. V další části dopoledne i po obědě probíhala výměna názorů v politických tématech, hodnotily se výsledky voleb do Evropského parlamentu. Každý z účastníků měl příležitost poukázat na problémy ve své zemi

a straně. Byly diskutovány cesty, jak volební výsledky zlepšit v budoucích letech. Našel se také čas navštívit město Rumburk a jeho okolí. Českosaské Švýcarsko nabízí spoustu přírodních krás, které mohli účastníci vnímat plnými doušky. Večer jsme se sešli znovu u ohně. Tentokrát už se pokoušelo o jiný než mateřský jazyk více účastníků a o to víc legrace se užilo. Zejména, když se Němci pokoušeli o české jazykolamy. Poslední společný večer pomalu končí a rychle na kutě. Mnohé, zejména zahraniční účastníky čeká dlouhá cesta domů.

V neděli po snídani jsme se rozloučili a rozjeli se do svých domovů. Naše skupina se rozhodla navštívit cestou Panskou skálu, místo, kde se natáčela pohádka Pyšná princezna. Někteří odvážlivci vyšplhali až na vrchol skály. Odměnou jim byl krásný výhled do Českého středohoří.

Europacamp 29. je minulostí. Pořadatelé nasadili latku hodně vysoko. Patří se jim poděkovat. Příští, jubilejní ročník, budou organizovat naši Slovenští přátelé poblíž města Levice a po zkušenostech z letošního roku se dá předpokládat plavba po Dunaji. Nechme se překvapit, jaký program si pro nás připraví a těšme se na příští setkání.

O své zážitky se čtenáři Krajánku podělil
Jiří MACHULA

FOTO – archiv OV Jičín

Akční ženy se sešly v Trhové Kamenici

Levicové kluby žen pořádají každoročně celorepublikové setkání. Letos se organizace ujaly opět ženy z Pardubického kraje a po Zderazi pronajaly pěkné a velké Rekreační zařízení Sluníčko v Trhové Kamenici.

Na setkání se ženy pochvály za odvedenou práci, pokritizují, a také si zatančí i zasoutěží (viz foto). Letos bylo setkání volební, a tak podle přijatého volebního řádu byla zvolena do čela LKŽ opět Květa Šlahůnková. Ženy také v celorepublikové radě zas-

toupené vypracovaly výzvu v duchu obrany ženských záležitostí – platů a důchodů, k obraně dětí z chudších poměrů, ale také důrazně odmítly účast v NATO a přejí si žít v míru. Na besedu o Ukrajině za nimi přijel Roman Blaško.

V neděli 23. 6. se zúčastnily v hojném počtu více než devadesátí účastnic pietního aktu v nedalekých Ležákách. Tři delegace žen položily po smutečním průvodu věnce. Na pietním místě tak ležely ve společnosti věnců představitelů státu, zastupitelů pardubických okresů i poslanců za KSČM – Květy Matusovské a Stanislava Grospiče s doprovodem Petra Šimůnka. (vha)

))) Z jednání krajského zastupitelstva

ZASTUPITELSTVU VLÁDL TENTOKRÁT ZDRAVÝ ROZUM

Červnové jednání krajských zastupitelů bylo příznačně především tím, že v něm až na výjimky panovala shoda názorů napříč politickým spektrem. Konstruktivní byla totiž nejen opozice, ale i vládnoucí koalice.

Zastupitelé schválili závěrečný účet roku 2018 s přebytkem 145 milionů (ANO se jako jeden muž hlasování zdrželo) a stejně tak i při druhé změně letošního rozpočtu, kde bylo usnesení doplněno o požadavek prosadit přes asociaci krajů dofinancování sociálních služeb vládou. Také organizátor krajské dopravy Královéhradeckého a Pardubického kraje bude mít od nynějška jen jediného jednatele a nikoli dva, jako doposud.

Netrpělivě bylo očekáván byl bod s názvem Optimalizace struktury řízení zdravotnických akciových společností KhK. Projednání tohoto záměru bylo důkladně předem projednáno s kluby, ve zdravotním výboru, vyjádřit se mohli i odborníci a odbory. Jejich společné negativní vyjádření akceptoval i gestor zdravotnictví radní **Aleš Cabicar (TOP 09)**. Na návrh zastupitele **Zdeňka Ondráčka (KSČM)** nebylo usnesení odmítnuto, ale ponecháno jako záměr ke sloučení krajských nemocnic a uloženo dokument dopracovat. Radní sám byl ochoten předložený bod stáhnout z programu. Usnesení v diskusi podpořilo všech deset diskutujících a není tudíž div, že bylo při-

jato jednomyslně. Do konce roku má tak radní šanci návrh vylepšit a znovu předložit. (Podrobněji k záměru viz článek L. Fialové). Vzápětí stejně jednomyslně prošlo uvolnění finančních prostředků pro krajské nemocnice i zdravotnický holding.

Jednací sál rady Kh kraje.

Další návrhy byly schvalovány většinou bez rozpravy – a třeba u návrhu aktualizace sítě sociálních služeb se opět ANO jako jeden muž zdrželo.

Naopak jednomyslně byl podpořen vznik vědecko-výzkumného pracoviště v Královédvorské zoo (podrobněji článek O. Rumla). (tl)

))) Jednal KV KSČM

Červnové zasedání Královéhradeckého krajského výboru se zabývalo informací z mimořádného jednání ÚV KSČM a hodnocením evropských voleb. Mezi republikovými výsledky se okresní výbory kraje umístily poblíž celorepublikového průměru.

O. Ruml podal podrobné informace o záměrech kraje před chystaným jednáním KZ (17. 6.). Po diskusi ke zdravotnictví bylo přijato doporučení krajským zastupitelům nepodpořit chystané sloučení krajských nemocnic. Josef Lukášek upozornil na to, že investice do sociální oblasti, které připravilo předchozí vedení kraje (ČSSD a KSČM), se realizují teprve v současnosti se zpožděním.

V neposlední řadě se krajský výbor věnoval zajištění 29. setkání občanů ve Svojsicích, na němž se podílejí všechny okresy podle možností. Setkání bude věnováno podpoře vydávání Haló novin, kulturní vystoupení jsou letos vybrána z regionu. Okresní výbory zajistí podle svých možností organizátory, dopravu na akci i předprodej vstupenek. (vha)

Sloučení krajských nemocnic odloženo

Po diskusi zastupitelé Královéhradeckého kraje odložili záměr sloučení nemocnic pod jedno identifikační číslo. Radní pro zdravotnictví **Aleš Cabicar (TOP 09)** tak vyslyšel nejen argumenty zdravotnických odborníků, názory členů Zdravotního výboru zastupitelstva i názory zdravotnických odborů.

Původní předkládaný záměr sloučení nemocnic nedokázal objasnit mnoho témat, které by se v konečném důsledku mohly ukázat jako kritické. Slučovat nemocnice není totéž jako slučovat fabriky. Argument pro sloučení nemocnic z pohledu vidiny získání vyšších příjmů od pojišťoven za úhradu léčby nelze brát

jako ten jediný. Je potřeba domyslet mnoho dalších vstupů, jako je například vzdělávání lékařů, naplnění kybernetického zákona, nárůst manažerských míst na holdingu, akreditace pracovišť atd. Myslím si, že je potřeba také najít opravdu dobrého vrcholného manažera, neboť po sloučení nemocnic v jedno IČ bude nakládat se základním kapitálem zhruba 500 milionů Kč a výnosy 1 600 mil. Dále bude muset umět spolupracovat s přibližně 3 000 zaměstnanci a uspokojit na 64 000 hospitalizovaných pacientů.

Mottem Zdravotnického holdingu KhK je: „Naši zaměstnanci jsou naším největším kapitálem.“ I v tomto směru předložený materiál pokulhával. Vyjádření odborové organizace k záměru fúze v této podobě považují odbory, cituji: „za obecně nepřijatelný“.

Dalším důvodem, proč jsem ve výboru hlasovala proti sloučení nemocnic je fakt, že od 1. 1. 2019 se změnil systém

řízení našich nemocnic ze systému dualistického na monistický. Zjednodušeně řečeno, nemocnice jsou řízeny jednou osobou a správní radou. Tento způsob řízení nemocnic jsme navrhovali i my s kolegou MUDr. Leošem Voborníkem za řízení kraje koalici KSČM s ČSSD. Bohužel, marně. Nyní shledávám příliš ukvapené opět měnit strukturu řízení nemocnic, když ještě nelze vyhodnotit stávající výsledky ze změny řízení nemocnic.

To, že předložený materiál zastupitelům a členům výborů vycházel pouze z předpokladů, kritizovali mnozí, kteří vědí, jak zdravotnictví v naší republice funguje. Vítám proto odložení a dopracování materiálu a stále si trvám na tom, že s tímto krokem se musíme ztotožnit především zaměstnanci nemocnic, musí za ním vidět přínosy zejména pro jejich nemocnice, protože bez nich zůstanou pacienti jen oči pro pláč.

Lenka FIALOVÁ (KSČM),
členka Zdravotního výboru KhK

))) Otázky pro krajské zastupitele

JOSEF LUKÁŠEK – krajský zastupitel a místostarosta v Bystrém u Dobrušky

● **Zažili jsme v parlamentu v červnu velké „boje“ kolem dvou miliard korun pro sociální oblast. Prý by bylo na podzim ohroženo 10 000 pracovních míst. Do hospodaření Královéhradeckého se tato situace také promítá?**

Je pochopitelné, že nedostatek peněz ze státu se promítl i do plánování sociálních služeb v našem kraji. Státní balík je rozdělován podle procentního podílu, který byl stanoven

již v předminulém volebním období. „Měl“ zohledňovat podíl sociálních služeb vůči počtu obyvatel kraje, tzn. rozsah a počet služeb. Tehdy byl stanoven asi na 5 %, což už neodpovídá současné situaci, ale město Praha se novému přepočtu tvrdě brání. Takže Královéhradecký kraj dostává přibližně dvacetinu toho, co by potřeboval. Potřebný zbytek dotuje kraj, města a obce. Pochopitelně formou úhrady služeb i uživatelé, ať už jsou to služby terénní nebo v pobytových zařízeních. Můžu říct, že v konečném součtu to nejsou malé peníze. Bohužel, stát zvedl v sociálních službách tarifní složky mezd, což je pochopitelně přínosem pro zaměstnance, ale problémem pro kraje, protože do státního mzdového balíčku

vláda nepřidala nic. A vy se s tím, kraje, poperte. Nedáte-li peníze, přijdete o lidi, kteří své práci rozumějí. Mají v ní určité vzdělání, dosáhli určité odbornosti, práce v sociální oblasti není vůbec jednoduchá a teď najednou bychom je nezaplátili? A tak tedy pracovníci odboru hledají, počítají, dohadují se s řediteli příspěvkových organizací a poskytovateli sociálních služeb, abychom služby v kraji udrželi ve stávajícím rozsahu. Je pravdou, že zatím jsme vždycky, i za cenu úsporných opatření, provoz udrželi s pomocí kraje a v závěru roku také s mimořádnou dotací státu.

Ale zkuste se vžít do role ředitele nebo vedoucího sociální služby. Jak máte plánovat? Jak máte přijímat do péče klienty, když nevíte, jestli na to budete mít dostatek prostředků. A když si k tomu přidáte nekonečná jednání se

zdravotními pojišťovnami, jestli vám zaplatí poskytnutou a správně vykázanou zdravotní péčí, tak je to kolikrát na mrtvici. Tak jenom věřím, že i letos to „nějak“ uhradíme. Ale troufnu si říct, že od státu je to nezodpovědná politika.

● **Promítá se situace s nedostatkem peněz do sociální oblasti nějak i v obcích? Jste místostarostou malé obce. Poskytuje nějaká organizace, neziskovka sociální služby za krajské (státní) peníze i zde?**

Pro malé obce, které nejsou zřizovateli sociální služby, je situace jednodušší. Péči občanům, kteří pomoc potřebují, poskytují terénní sociální služby dojíždějící do obce. Tu si platí uživatelé podle tarifů a ceníků. Je jenom na zastupitelstvu obce, zdali poskytne příslušné sociální službě finanční dotaci z rozpočtu obce na základě schválené darovací nebo veřejnoprávní smlouvy. V naší obci Bystré jsme letos byli postaveni před těžké rozhodování, protože jsme rozjeli nákladnou investiční akci a skutečně jsme zvažovali, která konkrétní služba v obci působí a podle toho schválili nebo nedoporučili dotaci. Ale takový je život.

A tak nezbyvá, než popřát čtenářům Krajánku pevné zdraví a dobrou mysl. Jak na jedné besedě prohlásil herec a prima člověk Jiří Sovák: „*Já mám jen jedno přání. Já bych se chtěl ve zdraví dožít smrti.*“ No řekněte, není to krásné přání a současně hluboká životní moudrost?

naši písničku českou“. Snažili jsme se mnozí zpívat také, ale najednou přišlo zděšení... Já neznám slova a oni ano, a všechny sloky. Bylo mi smutno a je dodnes – a stále víc se mi tato vzpomínka vrací.

My doma v Čechách pomalu zapomínáme, kdo jsme a kdo byli naši předci, pomalu zapomínáme svoji historii a přebíráme tu „nově vytvořenou“ a oni tak daleko od své původní vlasti se stále snaží udržet alespoň v malém tradice a jazyk. Nezapomínají, odkud byli jejich prarodiče. Myslím si, že bychom se někdy měli stydět za to, jak zacházíme s krásnou češtinou, jak dokážeme až nekriticky obdivovat vše, co není české. Jsem moc ráda, že jsou stále hudebníci, kteří hrají a zpívají české a moravské písničky, samozřejmě i slovenské – a my se k nim můžeme připojit.

*

TÁŇA ŠORMOVÁ – krajská zastupitelka

● **Při práci pro občany v krajské samosprávě musíte absolvovat nejen jednání zastupitelstva, ale účastníte se i jiných aktivit? Jaké zkušenosti či zážitky jste si přivezla?**

Moje účast v delegaci Královéhradeckého kraje je již staršího data. Bylo to v době, kdy jsem byla členkou Rady kraje. Jeli jsme navštívit vesničku Česko Selo a město Kruščici, kde žijí potomci Čechů, kteří tuto oblast osídlili. Znovu jsem si tuto návštěvu vybavila na posledním předprázdninovém setkání Levicového klubu žen. Harmonikář, který zpříjemňoval odpolední posezení, začal hrát známou „Tu naši písničku českou“. Okamžitě jsem si na tu výpravu vzpomněla. Potomci Čechů v dalekém Srbsku, v části zvané Banát, která sem zasahuje z Rumunska, stále udržují

české kořeny. Ve škole učí děti češtinu (vezli jsme tam učebnice, sešity, pohádkové knížky) v Českém Sele vybudovali ze staré školy malé muzeum. Když se díváte na věci, které byly v chalupách našich babiček, neubráníte se slzičce. Stále tam tančí a zpívají „Českou besedu“ (kraj přispíval na kroje) a další české písničky.

A to byla ta asociace. Stáli jsme tenkrát u základní školy na nově otevřeném hřišti (kraj na vybudování přispíval) a místní sbor začal zpívat Hašlerovu „Tu

POSLÁNÍM ZOO JE CHRÁNIT BUDUCNOST ZVÍŘAT

Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje po projednání ve výboru životního prostředí a zemědělství a radě kraje schválilo založení veřejné výzkumné instituce s názvem „Výzkumný institut ochrany genofondů, v.v.i.“ v zoo Dvůr Králové nad Labem. Výzkumné pracoviště zde již pracovalo, ale v devadesátých letech bylo zrušeno.

Jako student střední školy jsem se již před padesáti lety zajímal o projekt Ing. Josefa Vágnéra založit safari se zvířaty z odchyty ve volné přírodě. Zúčastnil jsem se také několika jeho velmi zajímavých besed. Jeho myšlenka vracet v budoucnosti zvířata ze zoo zpět do volné přírody nebo do rezervací s cílem genetického zkvalitnění populace, případně zamezení vyhynutí ohrožených druhů zvířat se mi zdála v tehdejší době až neuskutečnitelná. V současné době naše zoo spolupracuje s mnoha chovatelsky významnými zoologickými zahradami, rezervacemi v Africe a vědeckými institucemi. Návštěvník se zpravidla nedozví, jak unikátní genofond zvířat naše zoo opatruje. Je zde třeba už pátá generace žiraf ve dvou druzích, celkem se jich zde narodilo 267. Významný je chov šesti druhů zeber, kterých se v zoo narodilo 850, podobně je

možno uvést dlouhou řadu světově unikátních výsledků v chovu mnoha dalších druhů zvířat.

Do Afriky byly vyvezeny desítky vzácných druhů geneticky cenných zvířat, například 25 antilop koňských do JAR a Svažiska, téměř 100 kaferských bůvolů do JAR. Za nejvýznamnější považují přesun čtyř severních bílých nosorožců v prosinci 2009 do rezervace Ol Pejeta v Keni. Žijí zde poslední samice na naší planetě, Najin a Fatu, odchované ve dvorské zoo. Na záchraně tohoto druhu se intenzivně pracuje na vysoké vědecké úrovni a v úspěch věřím čím dál víc. Do přírodní rezervace Mkomazi v Tanzanii bylo dovezeno pět dvourohých nosorožců a úspěšně se rozmnožují. Další skupina pěti dvourohých nosorožců odletěla letos 23. června do Rwandy, z toho byli dva z jiných zahrad a v naší zoo byli na cestu připravováni. Další přesuny zvířat se připravují.

Skutečností také je, že se již delší dobu zvířata z volné přírody do zoologických

zahrad nedovážejí. To je také jeden z hlavních důvodů velmi uvážlivého nakládání s genofondem zvířat. Jsem přesvědčen, že založení samostatné vědecké instituce, která nebude organizační složkou zahrady, přivede ke spolupráci řady významných odborníků a institucí z celého světa, kterým není

lhostejný osud ohrožených druhů zvířat. Ekonomy jistě zaujme, že tato instituce bude samofinancovatelná z různých nadačních fondů, grantů apod.

Děkuji zastupitelům Královéhradeckého kraje za podporu tohoto projektu a věřím, že při návštěvě naší zoo si ještě více uvědomí význam svého rozhodnutí.

**Otakar RUML (KSČM),
předseda výboru pro životní
prostředí a zemědělství
a člen správní rady
zoo Dvůr Králové
FOTO – archiv**

PIETNÍ AKT V CHOUSTNÍKOVĚ HRADIŠTI

Již 17. setkání u hrobu obětí pochodu hladu a smrti v Choustníkově Hradišti úspěšně proběhlo 22. června 2019. Pietní shromáždění tradičně organizuje královéhradecká Krajská rada Klubu českého pohraničí, krajský výbor Českého svazu bojovníků za svobodu a obec Choustníkovo Hradiště. V posledním válečném roce zde zahynulo 179 vězňů z koncentračního tábora Gross Rosen v tehdejší Dolní Slezsku.

Mezi významnými hosty byla ministryně pro místní rozvoj paní Ing. Klára Dostálová, tajemnice Velvyslanectví Ruské federace Karina Sultánová a historička dr. Jitka Gruntová. Přijely delegace z Pardubického a Libereckého kraje.

Se základními historickými fakty seznámil účastníky starosta obce Ing. Jan Fogl. Ing. Klára Dostálová zdůraznila fakt, že na události válečných let nelze nikdy zapomenout. Tajemnice Velvyslanectví RF upozornila na rozhodující podíl Rudé armády na porážce německého nacismu a dr. Jitka Gruntová připomněla snahy sudetských Němců negovat odsun a činnost 5. kolony při rozbití ČSR. Kytici na hrob umučených vězňů položil i zástupce ředitele muzea Gross Rosen pan A. Gwiazda z polské Rogoznice.

**Jaroslav ŠTRAIT
FOTO – Mojmír DIVIŠ**

NEČEKANÝ DOPIS

Ze schránky většinou vybírám pouze reklamy a upomínky na zaplacení plynu, elektřiny a jiných poplatků. Jenže nyní v ruce třímám dopis a ještě k tomu z jiné země. I když už jsme s Německem dávno jedna rodina, přece jen jsem se zalekl. Kdybych takový dopis obdržel před rokem 1989, možná, že by se mi roztrásl ruce a rozklepalo srdce...

Konečně jsem si nasadil brýle a nožem rozřízl obálku. Pánové, to snad není možné! Píše mi Vláďa! Ten, se kterým jsem zakládal pěvecký soubor, recitoval básničky od Ščipačeva a Pavla Kohouta, se kterým jsem chodil na brigády na Letnou, ale také za děvčaty a tančit do Stromovky a do Národáku. Kdysi se však naše cesty rozpojily, já odešel studovat do Brna, on zůstal v Praze. Stal se z něho geodet a já jsem měl co dělat při studiu „vejšky“ a k tomu se starat o rodinu se třemi syny.

Vláďa píše, že nedávno mu jeden známý poslal mé povídky o tom našem mládí, které jsme spolu tak intenzivně prožívali, a že se rozhodl, že se mi připomene. Barvitě líčí, jak v roce 1969 překračoval hranice naší země, jak tam stál a říkal si to známé: *Opustíš-li mne, nezahynu, opustíš-li mne, zahyneš!* Nabral si prý do připravené lahvičky trochu rodné prsti a vykročil do jiného – „svobodného“ – světa. Do země, kde bylo všechno jinak než u nás. Píše, že mu bylo kolikrát krušno, ale vzpomněl si na to naše revoluční mládí a všechno prý dokázal překonat. *„Nemysli si, že jsem tam měl ustláno na růžích. Ještě štěstí, že mám německé příjmení. Kdybych se jmenoval třeba Měsíček... Dělal jsem mnohem rychleji, než Němci; byl jsem nejlepší, ale stejně mi moc nevěřili.“*

Na jaře 1969 jsme si s manželkou koupili starší automobil sovětské výroby značky Poběda, abychom mohli jezdit za rodiči do Prahy. A já jsem právě v té době, kdy on tím velkým, odvážným krokem vykročil do toho svobodného západního Německa, jel z jednoho konce Prahy na druhý, abychom navštívili ještě i moje rodiče a vůbec jsem si neuvědomil, že je 21. srpna 1969. Jedeme s tou naší Pobědou a najednou jsem zahlédl, že proti nám pochodují studenti s vlajkami a transparenty a křičí „Svoboda, svoboda“ a je jich plný most, od zábradlí k zábradlí. Zastavuji na kraji a čekám, co se bude dít.

Ta valící se lavina mladých lidí je náhle u nás, tloučou pěstmi do kapoty toho našeho auta, kopou do něj a křičí: *„Hele, ruský auto, shodíme ho do Vltavy, volové, jasně, ať si plave, Rusák!“* Několik z nich auto rozhoupává, manželka brečí, kluci se krčí vzadu na sedadlech a já se připravuji, že vystoupím a začnu se s těmi drzouny prát... Ta ohromná masa mládeže, která jde na Hrad manifestovat, se valí kolem našeho auta stále dál, jdou manifestovat, chtějí svobodu, demokracii, nechťejí ruské vojáky v naší zemi. Je to ohromná síla, strhává s sebou ty smělce, kteří houpou tou naší Pobědou a sunou ji k zábradlí – a my stále čekáme, jak to s námi dopadne.

Najednou je most prázdný a kolem nás je ticho, které bolí. Lavina mladých lidí se valí dál. Pomalu se rozjíždím. V autě je klid, nikdo ani nešpitne. Teprve, když mineme Národní divadlo, pojedeme železniční most a pojedeme tunelem pod Vyšehradskou skálou, manželka promluvila: *„Prosím zastav.“* Vyšli jsme ven a zapálili si cigaretu, tedy já a moje žena. Kluci si prohlíželi v „háfnu“ lodě.

Když jsme přijeli k rodičům, rozběhl se náš nejmladší k babičce a rozplakal se: *„Babí, oni nás chtěli svrhnout do Vltavy!“* Bylo mu pět let a v babiččině náruči snad na chvíli zapomněl na dlouhé vteřiny hrůzy.

Dlouho potom se budil ze spaní a plakal. Ti starší se mne ptali: *„A co bys dělal, tatí, kdyby nás tam shodili?“*

Jiří KNOPP

Vodňanskopražskému vůdci mas

Milý nedostudovaný (= zatím rozumově nehotový) mladý muž, Mikuláši Minář!

Moje vyjádření uvedu částí strofy písně V+W Za tím mořem piva: „...a když máš chuť na guláš, tak jen zakejváš, přijde Mikuláš, dá ti guláš a to si dáš...“ V inkriminovaném Vašem případě (ale i zfanatizovaného davu) se nejedná jen o „guláš“, ale o nemalý obolus, prebendy, připravené transparenty a výzvy od mikrofonu, co mají demonstranti hulákat.

Určitě se jeví donátorem americká ambasáda, ale nejenom ta. Opravdu, ale opravdu se Vám to evidentně vymklo z rukou, když se na transparentech objevuje pomalu něco podobného jako: „podříznout, vykrvit a spálit“. To je do nebe volající, řeknu-li to jako ateista. A to jste budoucí farář, není-liž pravda?! Posloužím Desaterem: „Miluj svého bližního, jako sebe samého.“

Václavské náměstí nemůže v žádném případě pojmout 120 000 lidí (zapůsobil tzv. koeficient masovosti). Vejde se tam toliko 40 000 person, takže zobecním-li účast demonstrantů v celé ČR, nejedná se o žádnou polovinu národa ani desetinu, jak permanentně vytrubujete do světa.

Mám velkou obavu, aby Vás druhá sametová revoluce, jak ji nazýváte, nesejmela. Ona totiž vůbec nebude sameťová, ale drsná a hrubá a nebude brát ohled na kohokoliv.

S pozdravem

Mgr. Miloslav Samek

P. S.

Když byste snad měl potíže se studiem v Praze (což nepředpokládám), určitě by se Vás zastal rektor brněnské Masarykovy univerzity Mikuláš Bek a ke studiu by Vás s ochotou a radostí přijal.

Delegace komunistů z kraje na programové konferenci v Nymburce. Předsedkyně kraje byla v pracovním předsednictvu. Část královéhradeckých seděla na druhém konci sálu. (vha)

Jičínští na vizitě ve sněmovně

Na počátku června zajistil OV KSČM Jičín zájezd pro třicet účastníků do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Skupinu tvořili starší občané i skupina mladých členů a příznivců také z Hořic; mezi účastníky byli též tři žáci ZŠ.

V Informačním středisku parlamentu ve Sněmovní ulici je přivítal průvodce pan Kupka a zhlédli informační film o historii vzniku parlamentního systému. Prohlédli si pět bývalých šlechtických paláců propojených spojovacími chodbami, které tvoří zázemí Parlamentu ČR – kanceláře poslanců, poslaneckých klubů a další prostory potřebné pro výbory, komise a pro činnost parlamentu. Velmi podrobně byli seznámeni s rozmístěním poslanců v jednacím sále. Prohlédli si galerii, z níž lze sledovat jednání PS přímo. Tuto možnost by měli občané využívat daleko více, jak řekl pan Kupka. V přízemí si prohlédli kopie písemných dokumentů zachycujících jednotlivé etapy české státnosti. Po rozloučení s průvodcem odejel zájezd do Nymburka, kde se účastníci seznámili s historickými památkami města. Například s hradebním opevněním, jehož součástí jsou i vodní obranné toky, vycházející z Labe a za městem se do něho vracějící. Zajímavá byla hydroelektrárna i vodárenské věže, zajišťující zásobování města vodou. Z nymburských rodáků jim neunikl ten nejznámější – spisovatel Bohumil Hrabal. S jeho dřevěnou sochou, sedící na lavičce na náměstí, se při odjezdu pěkně rozloučili. **Vladimír ULRYCH**

Tradičně se královéhradecká „elkážetka“ schází před prázdninami někde na zahradě a opeče něco dobrého, popřeje oslavenkyním. FOTO – Mirka VOHRALÍKOVÁ

www.kscmrhk.cz

KRAJÁNEK – měsíčník z Královéhradeckého kraje, ročník 19. Toto číslo vyšlo v červenci 2019 v Hradci Králové. Evidenční číslo: MK ČR E 10060. Vydává Královéhradecký krajský výbor KSČM, Všeohrdova 194, 500 02 Hradec Králové. Redakce, tel.: 608 476 828. Příspěvky posílejte do 15. dne v měsíci na výše uvedenou adresu, nebo na e-mail: krajaneck@volny.cz. Neoznačené snímky jsou volně přístupné nebo v majetku redakce. Nevytištěné příspěvky zaslané do Krajánku budou zveřejněny na webu <http://kscmrhk.cz>.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

TRUTNOVSKO

Mezi červencové oslavence vítáme **Věru Láskovou** z Trutnova, které bude zaslužených 95 let. Dále budou oslavovat 65 let **Petr Brdička** ze Dvora Králové n. L., 55 let **Ivana Kopecká** ze Rtně v Podkrkonoší, osmdesátku **Marie Zahradníčková** z Úpice. **Jiří Cee** z Trutnova oslaví 65 let, sedmdesátiny mají **Marie Nováková** z Bernartic a **Ladislav Paděra** z Pilníkova a **Petr Šafář** z Úpice. Kulaté výročí 50 let oslaví poslanec **Zdeněk Ondráček** z Trutnova.

Všem přeje OV KSČM Trutnov dobré zdraví, pohodové chvíle a děkuje za práci zejména poslanci Zdeňku Ondráčkovi.

KRÁLOVÉHRADECKO

V červenci oslaví svěřích 65 let **Vlasta Juštová** ze ZO 57 a **Vladimír Vodička** ZO 42 HK. Sedmdesát bude **Vlastimilu Bartuškoví** ze ZO 53 HK. **Petr Frank** ze ZO 25 HK, **Jan Bouček** ze ZO 26 HK a **Jaroslav Král** ze ZO 75 HK oslaví 75 let. Osmdesátiny čeká **Eva Křížová** ze ZO 48 HK. **Eva Ryšánková** ze ZO 38 HK, **Miloslav Komín** ZO 48 HK a **Jana Mikulová** z Třebechovic oslavují 85 let svého života. Zaslužených devadesátí let se dožívají **Emilie Prečanová**, ZO 29 HK, **Hana Nováková**, ZO 38 HK, **Marie Moravcová**, ZO 5 HK, a **Miroslava Paukertová**, ZO 38 HK. Levicový klub žen blahopřeje **Věře Kubů** k 85. narozeninám.

V srpnu budu chystat oslavy 75 let **Marian Matlák**, ZO 53 HK, a **Petr Víšek**, ZO 75 HK. Zasluženou devadesátku oslaví **Věra Kopecká** ze ZO 20 HK.

KSČM Hradec Králové všem jubilantům děkuje za podporu strany a přeje pěknou oslavu narozenin a po nich dlouhou řadu let prožitých ve zdraví a spokojenosti.

JIČÍNSKO

V červenci oslaví 60 let **Josef Šmejda** ze Třtění, 75 let **Libor Svoboda** z Jičína, 80 let oslavují **Hana Šírová** z Valdova, **Antonín Kolomazník** z Jičína a **Bořivoj Řehák** z Nové Paky. **Karel Havlíček** a **Jaroslava Tázlarová** z Jičína oslaví 85. narozeniny.

V srpnu oslaví šedesátku **Radek Militký** z Nové Paky, 65 let místopředseda OV KSČM **Jiří Machula** z Jičína, sedmdesátku bude mít **Libuše Nízka** z Vysokého Veselí, 75 let **František Horák** z Lázní Běláhořad a 80 let **Jaroslav Spítek** z Chomutic, **Jaroslav Vojtěch** z Miletína a **Libuše Zelinková** z Jičína. Pěknou oslavu 35. narozenin pro **Jindřicha Bureše** z Valdic.

Všem děkuje OV KSČM za odvedenou práci pro stranu, přeje dobré zdraví a dosti elánu do každé činnosti.

RYCHNOVSKO

Na červenec uchystají oslavy v Bolehošti **Eva Kupková** k 65 letům, **Josef Adánek** k sedmdesátinám a **Miluše Mikysová** k 65. narozeninám, oba z Častolovic. V Dobrušce oslaví **Stanislav Vašíček** 65 let, v Rychnově n. Kn. **Jiří Němec** 85 let a v Týništi n. O. **Marie Prošvicová** 75 let.

Srpnové oslavy bude mít **Zdeňka Benešová** k osmdesátinám a **Václav Voborník** k 75 letům, oba z Albrechtic. **Miroslav Palhoun** dospěje k 75. narozeninám v Borohrádku, **Jiří Hofman** bude mít 70 let v Častolovicích a **Rozálie Provazníková** z Týniště n. O. **Anna Horáková** z Rychnova n. Kn. oslaví zasluženou devadesátku. Osmdesátiny oslaví **Běla Horáková** z Rychnova n. Kn.

Oslavencům blahopřeje OV KSČM v Rychnově, děkuje za podporu strany a přeje pevně zdraví a podporu blízkých.

ROZLOUČENÍ

ZO KSČM č. 5 Hradec Králové s hlubokou lítostí oznamuje, že **23. 5. zemřel ve věku 87 let Jiří VESELÝ (Lusta)**, bývalý vojenský pilot, dlouholetý aktivní člen strany, velice obětavý funkcionář. Rozloučení se konalo v kruhu rodiny. Čest jeho památce!

Okresní výbor KSČM a Klub českého pohraničí v Trutnově

pořádají

tradiční setkání občanů na Pomezních Boudách s následným 47. výstupem na Sněžku.

Letos uplyne již 97 let od prvního mezinárodního proletářského srazu v Krkonoších.

Setkání se uskuteční v sobotu 31. srpna 2019 od 10:00 hodin vedle obecního úřadu naproti vjezdu na horní parkoviště. Doprava je zajištěna zvláštním autobusem v 9:00 hodin od bývalého ONV v Trutnově. Pro ty kteří nepůjdou na Sněžku, je připravena beseda s našimi hosty v restauraci Pod Pralesem, účast přislíbil poslanec PS a člen VV ÚV KSČM Zdeněk Ondráček a další hosté.

Beseda bude zahájena 13:00 hodin.

Přijďte se nadýchat čerstvého vzduchu, setkat se s přáteli Krkonoš, prostě „přijďte pobejt“

▯▯▯ KRAJÁNKOVY SNADNÉ DOBROTY

Plněná rajčata

Pro 2 osoby:

● 2 velká rajčata po 200 g ● 150 g vinné klobásy (nebo 100 g sýru Niva a 1 vejce).

Omytá rajčata rozkrojíte na poloviny a lžičkou vyberte semínka a přepážky. Klobásu vytlačte ze střívka (nebo na-

hrubo nastrouhanou Nivu spojte vejcem) a naplňte jí vnitřky rajčat. Urovnejte je do pekáčku a podlité trochou vody odkryté pečte při 180 stupních pana Celsia asi půl hodiny. Podávejte s bramborem nebo s chlebem.

Vařila Taťána LANKAŠOVÁ

▯▯▯ POZVÁNKY

SETKÁNÍ OBČANŮ – SVOJŠICE

se koná 7. září od 10 do 16 h. Kulturní program: dechovka, country a oblíbené hity + imitátor V. Faltus. Mítink od 13 h., diskusní stan od 11 h., parkování zdarma, doprava vlastní, případně autobusy z okresů. Slosovatelné vstupenky v předprodeji na okresních výborech KSČM.

*

KV KSČM Pardubického kraje zve na setkání na Látku v sobotu 3. srpna od 11.30.

*

OV KSČM Hradec Králové zve

● Na besedu se stínovou ministryní zdravotnictví za KSČM SOŇOU MARKOVOU na téma novinky ve zdravotnictví.

Beseda se koná v úterý 17. září 2019 od 16 h. ve velkém sále U Švagerků

● Na besedu s poslancem PS PČR za KSČM ZDENĚKEM ONDRÁČEKEM.

Besedovat o aktuálních otázkách práce poslance přijďte v úterý 29. října 2019 od 16 h. do sálu U Švagerků

*

LKŽ Hradec Králové – Schůzka v zasedačce u Švagerů ve čtvrtek 12. 9. od 14 h.

▯ Krajánek ★ 7-8/2019

29. SETKÁNÍ OBČANŮ

ve *SVOJŠICÍCH*

sobota

7. ZÁŘÍ

2019

10.00–11.00 Dechovka z Holic

BAREVNÁ MUZIKA

11.15 Bavič a imitátor

VÁCLAV FALTUS

11.40 – 13.00 Country kapela

DOHODA

14.10–15.40 Kapela z Chrudimska

SAMO BAND

MÍTINK
od 13 h.

DOPLŇKOVÝ PROGRAM

- ❖ Den s Haló novinami
- ❖ Předání novinářské ceny
- ❖ Slosování vstupenek (ve 14 h.)
- ❖ Soutěže pro děti o ceny
- ❖ Prodej regionálních specialit
- ❖ Parkování zdarma

DISKUSNÍ STAN

Občané diskutují s poslanci
a s vedením KSČM
Moderují: Soňa Marková
a Květa Matušovská

Zveme do letního areálu ve Svojšicích

Vstupné 60 Kč

Děti zdarma * Změna programu vyhrazena

ODJEZDY AUTOBUSŮ

Z Hradce Králové od VČE v 9.00; zpět v 15.00

Z Pardubic od nádraží ČD v 9.30; zpět v 16.00

